

Proloog

28 OKTOBER 2010

Het was even na middernacht toen de taxi afremde en voor het huis tot stilstand kwam. Twee biljetten van vijfhonderd kronen wisselden van eigenaar en de man stapte uit zonder op wisselgeld te wachten. De venijnige, ijskoude wind van het pikzwarte Kattégat was duidelijk aanwezig en was zo hard dat hij de zoutspetters van de golven die zo'n veertig meter verderop in het donker over de pier sloegen kon voelen.

Bovendien getuigde het dunne ijslaagje op de grond ervan dat de temperatuur onder nul was gekropen, waarop hij om de taxi heen liep, het andere achterportier opendeed en zijn gezelschap hielp met uitstappen, zodat ze niet zou uitglijden op haar vervaarlijk hooggehakte pumps.

Nog maar dertig meter, dacht hij, en hij deed het portier achter haar dicht. Dertig meter waarin hij aardig moest zijn en geborgenheid moest uitstralen zonder al te halsstarrig over te komen. Haar het gevoel geven dat het geheel en al haar eigen keuze was om met hem mee naar huis te gaan.

Ze huiverde, greep met haar rechterhand haar bontmanteltje beet en liet hem haar linkerhand pakken op weg naar boven. Dat was een goed teken, zeker als je bedacht hoe moeizaam het diner was verlopen. Dat hij al zijn trucs uit de kast had moeten halen om te zorgen dat ze niet dwars door hem heen keek, de barstjes in zijn glimlach zou ontdekken en van tafel zou zijn weggelopen.

Net zoals ze hadden afgesproken, hadden ze elkaar ontmoet bij Grand Hôtel Mölle. Ze had hem opgewacht op de leren banken in de lobby, een drankje in de hand en haar lange smalle benen over

elkaar geslagen, en het was hem opgevallen dat ze er precies zo uit had gezien als op de foto. Haar donkere, bijna jongensachtig kortgeknipte haar, de donkerrode lippen en hoge jukbeenderen zagen er exact uit zoals hij zich had voorgesteld. Zelfs haar gezicht, waarvan hij had gedacht dat het in een computerprogramma bewerkt was, had eruitgezien alsof het nooit was blootgesteld aan de verwoestende stralen van de zon.

Dat gebeurde bijna nooit. De werkelijkheid was in de meeste gevallen zelfs een teleurstelling. De vraag was dan eigenlijk alleen maar hoe groot die teleurstelling was. Een schralere huid, ongeëpileerde wenkbrauwen en vetrolletjes die zich ondanks loszittende kleding niet lieten verhullen. Soms was de realiteit zo anders dan op de foto dat hij zich gewoon omdraaide voor ze elkaar ook maar hadden begroet en wegging.

Deze avond had hij echter, zoals gezegd, moeten knokken, en op weg naar boven, langs het pad met de Höganässtenen en de automatische verlichting, besloot hij dat hij het meer dan verdiend had om vannacht plezier te hebben. Zo'n plezier dat ze minstens een week niet zou kunnen lopen. Alleen had hij eerst een garantie nodig, anders kon hij niet veel beginnen. Daarom bleef hij staan op de plek waar de buitenverlichting het sterkst was en de bewakingscamera een goede hoek had, en draaide hij zich naar haar om.

Ze keek hem aan, en hij reageerde door zijn lippen op die van haar te drukken. Ze hoefde zijn kus niet te beantwoorden. Het was voldoende als ze geen weerstand bood. Zolang ze hem niet van zich af duwde of hem een klap in zijn gezicht gaf, had hij al het bewijs dat hij nodig had om erin te kunnen volharden dat alles vrijwillig was en dat de aantijgingen tegen hem niets anders waren dan een niet-steekhoudende reconstructie om hem geld af te troggelen. Hij zou, met andere woorden, spoedig alles met haar kunnen doen wat hij wilde.

Hij hielp haar uit haar korte bontjasje en leidde haar rond door het huis. Net als de meeste anderen die zo ver gekomen waren, kon ze maar moeilijk verbergen hoezeer ze onder de indruk was van de uitnodigende indeling, het vuur dat al brandde in de open haard en de speciaal ontworpen meubels. De kunst aan de muren waarmee

vergeleken elke tentoonstelling in Dunkers kulturhus verderop in Helsingborg broddelwerk leek.

Hij bood haar een drankje aan in de bar beneden en bezwoer dat niemand zulke lekkere mojito's kon maken als hij. Ze begon te stralen en liep achter hem aan de trap af. Hij liet haar voorgaan door de witgekalkte gang, langs de spa-afdeling, en instrueerde haar door de doorgang links van de ingebouwde boekenkast aan het eind van de gang naar binnen te gaan.

Ze deed wat haar werd opgedragen, maar eenmaal binnen in de vensterloze kamer draaide ze zich met een vragende blik naar hem om, net als alle anderen voor haar hadden gedaan. Ze vroegen zich allemaal af waar de bar was die hun was toegezegd.

In plaats van een bar stond er een groot bed met vier stevige metalen ringen met spanriemen. Die zaten vast aan staalkabels, die op hun beurt via een stel katrollen langs de wanden en de vloer waren getrokken. Alles witgeschilderd om niet op te vallen.

De klap was wat harder aangekomen dan zijn bedoeling was geweest. Hij was niet van plan haar mooie gezichtje kapot te maken. Nog niet in elk geval. Ze viel achterover op het bed. Vanuit zijn ooghoek kon hij zien dat ze een bloedneus had toen hij de ene kabel rond haar pols bevestigde. Ze was te versuft om te kunnen reageren en weerstand te bieden, zodat hij een paar seconden later haar beide armen en benen had vergrendeld, waarna hij haar in alle rust in positie kon hijsen.

Hij had verwacht dat ze net als alle anderen haar energie zou verspillen aan pogingen om los te komen, maar ze lag hem daar alleen maar aan te kijken, haar armen gestrekt en haar benen gespreid. Het was alsof ze hem smeekte extra hard te werk te gaan, en waarom zou hij haar teleurstellen?

Hij opende de kast met alle speeltjes en instrumenten die hij in de loop der jaren verzameld had, haalde de kledingschaar tevoorschijn en de pas gekochte *gag ball*, die hij in haar mond duwde en vastzette met het riempje. Nog steeds geen weerstand. Dat was aan de ene kant bijna te mooi om waar te zijn. Aan de andere kant was weerstand een niet geheel onbelangrijk onderdeel om de beleving te vervolmaken.

Toen hij schrijlings op haar was gaan zitten en haar kleren had

losgeknipt, ging hij rechtop in bed staan om haar naakte lichaam te bestuderen. Dat was slank en goed getraind, een beetje té slank naar zijn smaak. Haar heupen, evenals haar kapsel waren op de grens van jongensachtig, en boven haar buik bewogen de contouren van haar spieren mee met het ritme van haar ademhaling. Een sportschoolverslaafde. Haar borsten zouden vast minstens twee cupmaten groter zijn geweest als ze die niet kapot had getraind. Maar haar armen vond hij mooi. Die waren bijna perfect, met hun goed gedefinieerde bicepsen en tricepsen. En haar kut. Hij hield ervan als ze geschoren waren, maar deze was zo glad dat er nooit ook maar een haartje op gegeten leek te hebben.

Hij liet zijn blik langs haar lichaam omhooggliden tot hij haar ogen ontmoette. Die brachten hem in verwarring. Ze bevond zich geheel in zijn macht, zonder ook maar enig idee te hebben van wat haar te wachten stond. Toch kon hij niets anders in haar blik ontwaren dan volstrekke kalmte. Dit was wat ze wilde. Het kon niets anders betekenen. Hij rochelde en liet een fluim vallen, die haar wang raakte en langs haar hals omlaagliep. Nog steeds geen reactie. Hij ging weer over haar heen zitten, greep haar rechtertepel tussen duim en wijsvinger beet en kneep tot zijn duimnagel wit werd.

Daar. Eindelijk kon hij pijn onderscheiden en een zweem van angst in haar blik. Vergenoegd en ervan overtuigd dat hij erin zou slagen haar te breken, verliet hij de kamer en liep hij naar de spa-afdeling, waar hij zijn kleren uittrok, zijn behoefte deed en een douche nam. Hij zeepte zich helemaal in en draaide de warme kraan open tot het hete water brandde op zijn huid.

Nadat hij zich had afgedroogd en zijn tanden had gepoetst, legde hij een badspons in een schaal, vulde die met warm water en doucheschuim, en liep terug naar de vensterloze kamer. Met één druk op de afstandsbediening gleed de opening achter hem geruisloos dicht, en hij kon zien hoe ze de druppelende spons in zijn hand volgde met haar blik terwijl hij op het bed klom en haar begon te wassen. Die procedure wond hem op, en hij hielp zijn erectie met zijn vrije hand op gang tot het bloed door zijn aderen bonkte.

Toen hij tevreden was, gooide hij de spons op de grond en boog hij voorover om haar te proeven. Maar de klap trof hem nog voordat

hij zijn tong had kunnen uitsteken. De pijn en de schelle, aanhoudende toon die in zijn rechteroor schalde verdoofden zijn hoofd, en het voelde alsof dat elk moment van zijn romp kon vallen en op de grond zou rollen.

Hij begreep er niets van. Wat was er gebeurd? Had zij hem geslagen? Nee, dat was onmogelijk. Ze lag immers vastgegespt. Hij tastte met zijn hand over zijn pijnlijke oor en over de hoofdhuid daar vlak boven. Het leek niet te bloeden, maar hij kon duidelijk een kloppende buil voelen, die steeds groter werd.

Nu zag hij dat de ene staalkabel was afgebroken. Die was doorsneden. Maar hoe was dat in godsnaam...? De tang in haar hand zou er eigenlijk niet kunnen zijn, maar was er wel. Waar had ze die vandaan? In haar andere hield ze een rubberen hamer. Was dat zijn gereedschap? Hij liep in gedachten de inhoud van de kast door, maar kwam niet verder dan zijn verzameling zweepjes toen ze hem met de rubberhamer nog een klap op zijn hoofd gaf. Deze keer zo hard dat hij geen pijn meer voelde en zich er geheel niet van bewust was dat hij over haar heen viel.

I

9-15 mei 2012

De paradox van Theseus

In de Griekse mythologie redde de krijger Theseus veertien jonge mannen en vrouwen van de offerdood aan de Minotaurus van Kreta, het monster met de kop en de staart van een stier. Als herinnering aan zijn heldendaad werd het schip waarmee hij naar Athene was teruggekeerd bewaard. Het werd al snel een symbool voor het feit dat zelfs het onmogelijke mogelijk was.

Maar de weergoden begonnen te knagen aan het schip, dat in de loop der jaren steeds meer gehavend raakte, en toen er te veel planken verrot waren, besloot men de zwaarst toegetakelde te vervangen.

Uiteindelijk waren alle onderdelen van het schip vervangen door nieuwe.

De vraag was toen alleen of het daadwerkelijk nog hetzelfde schip was als het oorspronkelijke. Was het nog steeds het schip van Theseus?

I

Hoofd van de rechercheafdeling Astrid Tuvesson had al spijt zo gauw ze buiten stond en de voordeur op slot had gedraaid. Daar binnen hadden de jaloezieën de felle voorjaarszon in bedwang kunnen houden, maar hier buiten was het licht aanzienlijk feller dan ze verwacht had. Als ze niet snel haar zonnebril in haar tas vond, zou haar hoofdpijn haar schedel beslist uit elkaar doen spatten. Ze zag al helemaal voor zich hoe Ingvar Molander en zijn mannen naar haar huis kwamen en de weg afzetten om haar overblijfselen van de straat te schrapen. Daar was haar zonnebril eindelijk, vol krassen en vingerafdrukken.

Néé, hè... Nu moest ze opeens weer plassen. Soms werd ze zo moe van zichzelf. Echt iets voor haar om dat niet te doen voordat ze de deur uit liep en nadat ze de sleutels in haar tas had gesmeten, waar ze nu vast en zeker onmogelijk te vinden waren. Die tas was nog erger dan de illusionist Joe Labero. Het maakte niet uit hoeveel ze erin zat te wroeten – haar sleutels waren verdwenen, vermoedelijk voor altijd constateerde ze, waarop ze haar broek en haar slipje omlaagtrok en op haar hurken in het bloemperk ging zitten.

Het was uiteindelijk haar eigen tuin, ze kon er doen en laten wat ze wilde. En als dat de buren niet zinde, konden ze altijd de politie bellen. Ze moest zo lachen om die gedachte dat de straal tussen haar benen stootsgewijs kwam, als bij een moderne fontein.

Ze kon eigenlijk niet begrijpen waarom ze niet gewoon thuisbleef, zoals ze had besloten, zonder in de auto te hoeven stappen en de contactsleutel om te draaien. Ze zat bovendien pas drie dagen in de

ziektewet, sinds maandag, wat niets was vergeleken met sommigen uit haar team.

Het was op de een of andere manier de schuld van Gunnar-de-idioot. Als hij er niet was geweest, dan was er niets gebeurd. Dan had ze op het bureau gezeten en contact gehad met de anderen, en niet zoals nu thuis gelegen en... De klap tegen de carrosserie maakte dat ze het rempedaal krachtig intrapte. Wat was dat in hemelsnaam? Ze zette de achteruitkijkspiegel goed en begreep al snel dat dat niets anders kon zijn dan de brievenbus. De bus die die idioot himself per se had willen versterken en in zo'n groot ondergronds betonblok had gegoten dat hij zonder probleem de Derde Wereldoorlog zou overleven. Dat ontbrak er nog maar aan. Hoe haar auto er van achteren uitzag, daar wilde ze niet eens aan denken.

Ze moest een paar keer voor- en achteruitsteken voordat ze Singögatan op kon rijden en trapte zo snel mogelijk het gas in, zodat geen van de burens naar buiten kon snellen om te gaan staan staren. Dat was nou precies wat ze bedoelde. Alles, alles wat slecht was in haar leven, was de schuld van Gunnar-de-idioot.

Ze sloeg links af en nam de oprit naar de E20 in noordelijke richting, drukte de sigarettenaansteker in en trok de laatste sigaret uit het pakje dat in de console van het portier geklemd zat. De gloed plantte zich voort in de tabak en ze inhaleerde de rook zo diep als haar longen aankonden terwijl ze schakelde en de snelweg op reed.

Een paar jaar geleden was zij nog degene geweest die bij hem weg wilde. Zij was degene die de touwtjes in handen had. Hij had haar zo de keel uit gehangen dat ze al chagrijnig werd als ze hem alleen maar zag. Maar hij had zich vastgeklampt, en haar ingedutte liefde was langzaam maar zeker overgegaan in pure verachting. Algauw was ze een van haat vervuld monster geworden, en toen hij uiteindelijk het enige juiste deed en bij haar wegging, was niets gelopen zoals ze zich had voorgesteld. Niets.

Eerst begreep ze niet wat er gebeurde toen ze een klap hoorde en de zijspiegel aan haar linkerkant van zijn bevestiging werd gerukt, aan een paar dunne draadjes bleef bungelen en als een oververhitte specht tegen de carrosserie aan tikte. Toen zag ze de rode BMW die nu vlak voor haar reed. Ze toeterde, maar kreeg geen andere reactie dan

dat de auto versnelde en er als een speer vandoor ging. Zo gemakkelijk zou hij er niet van afkomen! Ze trapte het gaspedaal in en reed al snel weer achter hem.

Aan niets had ze zo'n hekel als aan van die nouveau-riechemannetjes met dure auto's, en ze was ervan overtuigd dat het inderdaad een man was én dat hij op alle meetbare manieren klein was. Ze haalde hem aan de rechterkant in, nam weer de buitenbaan – haar knipperlichten aan – en minderde langzaam vaart terwijl ze haar politielegitimatie omhooghield. Alsof hij die kon zien. Maar dat maakte geen reet uit. Stoppen zou hij, en dan zou hij daar wel achter komen.

In plaats daarvan nam de BMW de binnenbaan en reed hij langs haar heen – alsof het de gewoonste zaak van de wereld was! De klootzak. Nu was het oorlog. Nu was het verdomme echt oorlog. Ze stak haar linkerarm door het raam naar buiten en rukte de zijspiegel los, terwijl ze met het gaspedaal zo ongeveer op de smerige rubberen mat de jacht op de rode auto opende.

Na een minuut had ze een snelheid bereikt die ver boven de toegestane lag. De Toyota Corolla schokte en maakte op alle mogelijke manieren duidelijk dat hij niet meer mee wilde doen, maar ze had hem volledig onder controle en reed als een god – al zei ze het zelf – en nadat ze verkeersplein Helsingborg Södra was gepasseerd, was ze weer bij, knipperend met haar grote licht.

De BMW had daarentegen geen enkele zin om vaart te minderen. Hij ging juist harder rijden. Hij wist blijkbaar niet met wie hij van doen had. Ze stak haar hand in de tas op de passagiersstoel. Haar mobiel moest daar ergens liggen, dat wist ze zeker. Aha, daar voelde ze haar huissleutels. Natuurlijk kwamen die nu boven water.

Ze viste haar telefoon op en wierp een snelle blik op het scherm om de camerafunctie op te zoeken. Waar zat die ook alweer? Kut-Samsung. Ze haatte hem. Om nog maar te zwijgen van die drammerige verkoper die als een halsstarrige papegaai had zitten kletsen over hoeveel beter Android was dan ios. Uiteindelijk was ze gezwicht, alleen om van die eikel af te zijn. Nu deed hij het in elk geval; ze had alleen geen idee hoe ze dat had klaargespeeld.

Ze hield haar telefoon omhoog met de camera op de auto voor haar gericht en ontdekte dat ze recht op de vangrail af reed. Ze

schreeuwde het uit en trapte zo hard ze kon op de rem, waardoor de auto in een slip raakte en bijna op zijn zijkant belandde, en binnen een fractie van een seconde was het een kakofonie van toeterende auto's en loeiende vrachtwagens.

Het is voorbij – dat was het enige wat ze kon denken. Nu is het voorbij, en dat was misschien maar goed ook. Ze was toch niets anders dan een loser die zweette van de opvliegers, een schande voor het hele korps. Toch weigerden haar handen het op te geven; ze probeerden de slip met het stuur te pareren en tegelijkertijd over te schakelen op een lagere versnelling. Hetzelfde met haar rechtervoet, die het gas tot op de bodem intrapte, en als in een onwaarschijnlijke computeranimatie slaagde ze erin de auto weer onder controle te krijgen. Ze kraaide het uit van vreugde, om de volgende seconde een poging te doen zichzelf gerust te stellen met de mantra dat alles onder controle was.

De rode auto bevond zich nu zo'n vijftig meter voor haar, en in de tijd dat ze haar mobiel van de grond raapte en weer verderging met filmen, zag ze dat de auto afremde en de afslag naar Elineberg en Råå nam. Nu zou ze hem snel hebben ingehaald, en dan...

Of het door haar aanwezigheid kwam of door de rij auto's tot aan de rotonde wist ze niet, maar de BMW bedacht zich, trok op en reed weer terug de snelweg op, blijkbaar zonder ook maar enige ambitie om vaart te minderen, ook al reden ze recht op het centrum van Helsingborg af.

Pas toen ze op Malmöleden waren ter hoogte van het oude hoofdbureau van politie ging hij iets minder hard rijden, ook al leek hij zich niets aan te trekken van het stoplicht bij Trädgårdsgatan. Ze was niet van plan om voor hem onder te doen en reed claxonnerend over de kruising, terwijl ze de politiesirenes al kon horen. Wauw, de uniformen waren wakker geworden. Dat werd tijd.

Een blik in de achteruitkijkspiegel maakte duidelijk dat de politieauto nu achter haar zat te douwen. Ze gebaarde ze te kalmeren. Jezus, ze moesten niet denken dat ze het zo konden overnemen. Dat konden ze wel vergeten. Zij zou die klootzak weleens een lesje leren, dat liet ze zich niet ontnemen.

De circa twee decimeter hoge, cirkelvormige fontein was eigenlijk

geen echte fontein, maar deed meer denken aan een bovenmaatse blauwe frisbee van kapotgeslagen tegels. Uit de opening in het midden lekte water, dat langs de tegelscherven sijpelde en ervoor zorgde dat het geheel voortdurend nat was. Astrid Tuveesson had hem nooit mooi gevonden, en dat werd er niet beter op toen de bocht naar links naar Hamntorget als uit het niets opdook en het niet meer hielp dat ze haar mobiel wegsmeet of probeerde tegen te sturen.

De hoogte en de afgeronde rand van de fontein werkten in een perfecte symbiose samen met de aanvalshoek en de snelheid van de Corolla, zodat deze over de kop sloeg en met het dak tegen de tegels schraapte. Toen de auto als een hulpeloze kever op zijn rug een paar meter verderop midden op het fietspad tot stilstand kwam, maakte Astrid haar veiligheidsgordel los en wurmde zich uit de auto.

Verdomme... Haar hoofd bonkte, en haar zicht... Of ze dubbel zag of dat ze haar hoofd alleen maar scheef hield, wist ze niet. Goed was het in elk geval niet. Hij zou ontkomen. Ze voelde het. Dat die klootzak gewoon verder door het leven zou fietsen alsof er niets gebeurd was. Alsof het allemaal maar een spelletje was.

Ze keek de rode auto na, die nu snel rechts af zou slaan naar Kungsgatan en daarna met grote waarschijnlijkheid rechts af en weer rechts af zou slaan om in tegenovergestelde richting terug te rijden. Maar hij sloeg helemaal niet af. In plaats daarvan reed hij recht door, langs de nachtclub die nu in de oude veerbootterminal zat, recht op de kade af.

Waar was hij in godsnaam mee bezig? Ze spurte over de kinderkopjes in de richting van de kade. Alles draaide voor haar ogen alsof het én midzomer was – met alle alcoholische versnaperingen van dien – én ze was rondgetold om blindemannetje te gaan spelen. Ze struikelde een paar keer bijna en begreep dat ze haar hoofd erger gestoten had dan ze had gedacht. Maar dat moest wachten.

De BMW schoot over de kademuur en vloog een paar meter door de lucht voor hij in het water belandde. Ze rende verder en zag nu dat ook andere mensen van verschillende kanten kwamen aanrennen en op een kluitje bij de kaderand bleven staan. Zelf bleef ze een paar meter daarvoor staan, haalde adem en schraapte haar keel.

‘Ik ben van de politie,’ zei ze zo gezaghebbend mogelijk. ‘We moe-

ten het hier afzetten, dus ik wil dat u minstens twintig meter opzij-gaat!’

De meeste mensen draaiden zich naar haar om.

‘Ja, ik heb het tegen u! Kom, gaat u zo snel mogelijk aan de kant,’ ging ze verder, en ze gebaarde met beide armen.

Bijna iedereen ging opzij, en ze kon nu zien hoe de achterkant van de auto in het donkere water verdween.

‘Dat geldt ook voor u.’ Ze wees naar de laatste mensen die zich niet konden losrukken, waarop ze zelf verder naar de rand van de kade snelde.

Van de bestuurder was niets te zien. In elk geval niets meer dan een heleboel luchtbellen die naar de oppervlakte stegen. Ze zou er eigenlijk in moeten springen, maar dat zou ze niet redden. Ze had zich nooit op haar gemak gevoeld in water, en bovendien had ze...

‘Astrid Tuveesson?’

Ze schrok op en verloor bijna haar evenwicht toen ze zich naar de geüniformeerde politiemans omdraaide.

‘Zou u hier even in willen blazen?’ ging hij verder, en hij hield haar een blaaspijpje voor.

2

Theodor Risk klom op het bankje, ging op de rugleuning zitten en keek uit over het lege schoolplein terwijl hij de sigaret uit het pakje viste en het bordje trotseerde dat aangaf dat roken overal op het schoolterrein verboden was. Hij zette de rode Beats-koptelefoon op die hij voor kerst van zijn vader had gekregen en bladerde naar Motörheads ‘Ace of Spades’ in zijn mobiel. Over een paar minuten zou de rust toch verstoord worden door schreeuwende leerlingen, wanneer de anderen uit zijn klas naar buiten zouden stromen na het blokkur gymnastiek dat ze hadden gehad.

Zelf had hij het laatste uur doorgebracht bij de therapeut, en zoals gewoonlijk had ze zitten zaniken over hoe belangrijk het was dat hij contact legde en vrienden kreeg. Dat hij deel ging uitmaken van een

‘gemeenschap’, zoals dat zo mooi heette. Zoals gebruikelijk had hij alleen maar over haar en haar verdomde Skånse dialect heen willen kotsen. O, wat haatte hij haar walgelijke taaltje. Van alle dialecten was dat zonder meer het vreselijkste om aan te horen. Maar hij had daar zoals elke week alleen maar gezeten als een gehersenspoelde jaknikker en het allemaal aangehoord.

Zoals hoe belangrijk het was dat hij zich openstelde en ging praten over hoe hij zich voelde, wat hij diep vanbinnen dacht. Zijn ‘binnenste kamer’ was haar favoriete uitdrukking bij uitstek. ‘Kom, dan gaan we samen naar binnen,’ kon ze in haar plakkerige Skåns zeggen, en dan stak ze haar hand uit, alsof ze serieus verwachtte dat hij die zou pakken. Alleen als hij haar volledig toegang gaf zou ze hem echt kunnen helpen. Hij inhaleerde de rook en schudde zijn hoofd alleen al om die gedachte. Alsof iemand hem zou kunnen helpen.

Toch had hij haar de eerste maanden tot in detail gehoorzaamd. Hij had precies verteld wat hij dacht en hoe hij zich voelde. Over de verstandhouding met zijn vader, die serieus meende dat hij zijn kinderen vooropstelde, maar die er in feite nooit was als het erop aankwam. Over het verraad dat hij een paar dagen thuis alleen was achtergelaten. Een verraad dat nog steeds aanvoelde als een open wond, maar dat werd verzwegen alsof het niet bestond. Hij had verteld over zijn angstgevoelens toen hij was opgesloten in een ruimte zo groot als een kist en de angst om te sterven zo gauw de zuurstof opraaakte. Dat alles game over was.

Om nog maar te zwijgen van de schizofrene teleurstelling die over hem heen was gespoeld toen hij had ingezien dat hij het zou overleven. Dat de pijn voor onbepaalde tijd zou doorgaan. Eén keer had hij zelfs haar hand vastgehouden en er met gesloten ogen in toegestemd haar de hele weg naar zijn binnenste kamer te wijzen. Desondanks was ze doorgestaan met haar gezeur, alsof ze maar één bandje had, dat steeds weer werd afgedraaid.

Hij had geen andere uitweg gezien dan te gaan liegen dat hij steeds meer vrienden kreeg en hoe geliefd en populair hij begon te worden. Dat hij weer zin kreeg in het leven, en dat hij het zelfs leuk vond om thuis te zitten en te leren en samen te zijn met het gezin. Hij loog dat het drukkende gevoel in zijn borst steeds minder werd en dat hij ein-

delijk weer ongehinderd kon ademhalen.

Ze had hem nu blijkbaar door. Haar kankerverwekkende geneuzel over vrienden had in elk geval weer een nieuwe impuls gekregen. Wat ze niet snapte was dat het er niet aan lag dat niemand met hém bevriend wilde zijn. Hijzélf wilde niemands vriend zijn. Hij blies de rook uit en keek uit over de idioten die het schoolplein op kwamen lopen.

Sukkels, dat waren het. Ieder van hen was niets anders dan een halvegare op twee benen met een lelijk dialect. Maar hij was een grote jongen en had geen van hen aangeraakt. Hij was niet één keer over de grens gegaan, hoewel dat vaak precies was wat hij voelde.

Met Alexandra uit de parallelklas was het anders. Zij onderscheidde zich op alle mogelijke manieren van de rest van het stelletje, sprak geen Skåns en stond niet te giechelen met die andere meiden. Als hij erover nadacht was zij de enige aan wie hij zich nooit had geërgerd. Hij had niemand verteld over zijn gevoelens, en hij wist niet eens of hij zelf wel wist wat het was, maar er wás iets en helemaal achter in zijn binnenste kamer vermoedde hij dat dat voor haar ook gold. Ze keek altijd snel de andere kant op zo gauw hij in haar richting keek. Iets wat nu elk moment vast ook weer zou gebeuren.

Ze stond verderop bij de klimwand samen met een paar van die stomme trutten uit haar klas. Hij had weliswaar nooit de tijd opgenomen, maar hij was ervan overtuigd dat ze hem nog nooit zo lang had aangekeken als nu. Dat gevoel was zo intens dat hij zich moest inspannen om niet zelf de andere kant op te kijken. Wat had dit te betekenen? Was het een uitnodiging van haar kant om naar haar toe te komen en met haar te praten? Ze keek vrolijk. Maar wat moest hij zeggen? En haar vriendinnen, wat moest hij daarmee aan?

De magie werd verbroken. Niet door een ontwijkende blik, maar door het signaal van zijn mobiel dat Lemmy in zijn koptelefoon tot zwijgen bracht. Hij hoefde zijn toestel niet eens te pakken om te weten wie het was. Wie anders zou hem nu storen?

‘Hallo,’ zei hij, en hij probeerde neutraal te klinken, maar hoorde zelf de irritatie erdoorheen sijpelen.

‘Ha, Theodor, met papa. Hoe gaat-ie?’

‘Goed hoor.’

‘Mooi. En de therapie, ging dat een beetje?’

‘Zoals gewoonlijk.’

‘Waar hebben jullie het over gehad?’

‘Pa... Dat is iets tussen haar en mij, dat weet je.’

‘Ja, maar het is niet zo dat je het niet mag vertellen. Als je dat zou willen, bedoel ik.’

‘Maar dat wil ik niet.’

‘Nee, oké. Iets heel anders. Je weet dat mama morgenavond een vernissage heeft bij Dunkers, hè? Ik wilde me er alleen even van verzekeren dat jij daar uiterlijk om zes uur bent.’

‘Hè, moet dat?’

‘Ja, dat moet, en ik had gedacht dat we haar dit weekend wel konden verrassen met een tripje naar Kopenhagen.’

‘Ja, hallo, betekent dat dat ik ook mee moet?’

‘Ja, dat is toch leuk? Je weet wel, een hotelletje, naar Tivoli en *rod pølse* eten.’

Theodor probeerde zijn zucht niet eens te onderdrukken. ‘Maar pap, ik kan niet. Ik heb volgende week drie repetities en ik moet leren,’ zei hij, hoewel alleen de eerste helft waar was. Aan de andere kant zat hij duizend keer liever in zijn eentje thuis te leren dan dat hij een heel weekend met zijn familie moest doorbrengen.

‘Nou ja, daar hebben we het vanavond dan nog wel over. Misschien dat ik je ergens mee kan helpen. Maar fijn om te horen dat het goed ging bij de therapeut.’

Theodor liet de stilte duidelijk maken wat hij ervan vond en drie minuten later, na wat plichtmatig gewauwel over niets, konden ze het gesprek eindelijk afronden en kon hij Lemmy weer binnenlaten.

3

Einar Greide nipte van zijn zojuist opgewarmde, dampende rooibosthee, die al sinds vanochtend in een kan stond te trekken om de extra volle smaak te krijgen die alleen Celestial Seasonings met zijn Madagascar Vanillesmaak kon bieden. Hij bevond zich op de afde-

ling Forensische Geneeskunde in de catacomben onder het ziekenhuis van Helsingborg en het was tijd voor een korte pauze. Hoewel Greide vond dat pauzes tot de meest zinloze dingen behoorden die de werkdag te bieden had, had hij niet veel anders te doen dan ervoor te zorgen dat zijn thee perfect werd.

Het was al woensdag, en tot nu toe had de week niet veel meer geboden dan volkomen vanzelfsprekende doodsoorzaken, waarbij het besluit van de arts om sectie te verrichten pure verkwisting van belastinggeld was. Maar hij had zijn werk volgens alle regelen der kunst uitgevoerd en de al zo zonneklare antwoorden in zijn rapporten goteerd. Bovendien had hij zijn computer opgeschoond en oude mailtjes gewist, zijn kantoor opgeruimd en de Woodstock-posters vervangen door nieuwe foto's van het oude, met kleurrijke bloemen beschilderde Volkswagen-busje dat Franz en hij in Berlijn hadden gekocht. De vraag was wat hij in de tweeënhalf uur die hij na de pauze nog overhad moest doen. Om nog maar te zwijgen van morgen en vrijdag.

Er was sinds de zomer van 2010 niets gebeurd wat zijn belangstelling had weten te wekken, en dat was al bijna twee jaar geleden. Niet dat hij iemand iets ergs toewenste. Integendeel. Feit was alleen dat hij zich zo ontzettend verveelde. Hij voelde zich als een sportschoolverslaafde die een halfjaar niet heeft mogen bewegen. Zijn hersenen waren papperig geworden en waren aardig op weg te verschrompelen. Twee jaar geleden was er bijna een hele schoolklas weggevaagd en had hij zoveel vlechten moeten vlechten – voor elk slachtoffer één – dat hij er uiteindelijk uit had gezien als een witte tegenhanger van Snoop Dogg. Nu hing zijn haar in een futloze grijze paardenstaart en was hij er serieus over gaan nadenken of hij hem zou afknippen.

Zijn collega Arne Gruvesson had het schip natuurlijk al verlaten en de rest van de week vrij genomen als compensatie voor zijn gemaakte overuren. Hij had niet eens meer tijd gehad voor een fatsoenlijke pauze voordat hij was weggerend om inkopen te gaan doen voor een confirmatiefeest of wat het ook was. 'Fijn dat je mij kunt dekken,' had hij vanuit de gang geroepen, en hij had hem laten weten dat hij mobiel te bereiken was voor het geval er wat gebeurde.

Alsof hij Arne zou bellen *als er wat gebeurde*. Alsof het ooit in zijn

hoofd zou opkomen om die nul te bellen. Dat Arne überhaupt patholoog was geworden, was een raadsel dat hij nooit zou oplossen. Die hoop had hij allang opgegeven. Arne was slordig, een slapping en een totale nietsnut. Waardeloos.

Het was meer regel dan uitzondering dat Gruvesson iets over het hoofd zag. Meestal ging het om een klein detail dat toch geen invloed had op het vaststellen van de doodsoorzaak. Gelukkig hoefde je geen Einstein te zijn om te constateren dat een ernstig schedeltrauma en inwendige bloedingen of een opengesneden buik na een verkeersongeval de vermoedelijke boef in het drama was.

Maar het kwam soms voor dat hem iets meer doorslaggevends ontging. Zoals toen hij twee jaar geleden tijdens het lopend onderzoek een van de vele slachtoffers van Torgny Sölmedal had aangezien voor een gewoon verkeersslachtoffer, hoewel haar beide ogen dusdanig verbrand en beschadigd waren dat dat onmogelijk het gevolg kon zijn van dat betreffende ongeval. Die beschadigde ogen vormden juist de verklaring waarom ze überhaupt in botsing was gekomen.

En vandaag hadden ze een nieuw verkeersslachtoffer binnengekregen. Dat ongeval was voorafgegaan door een spectaculaire klopjacht door de binnenstad voordat het was geëindigd op de bodem van het havenbekken. Alsof God zelf het ironische dirigerestokje had vastgehouden was dat lichaam uiteraard op Gruvessons bordje beland, terwijl hijzelf met zoiets spannends bezig was als Gerda Nilsson, vierennegentig jaar oud.

De gedachte had de hele middag aan hem geknaagd, maar was nu pas volledig ontsloten. En waarom niet? Hij had toch niets beters te doen, constateerde hij, en hij goot het laatste restje koude rooibos thee naar binnen en verliet de koffiekamer.

Het rapport zei precies wat hij had verwacht. De toxicologische analyse wees op een alcoholpromillage van maar liefst 2,75, wat uiteraard de theorie versterkte dat het om niets anders ging dan rijden onder invloed, waarbij het slachtoffer was verdronken nadat hij het bewustzijn had verloren toen de auto het wateroppervlak had geraakt. Iets wat door de ernstige verwondingen in zijn gezicht leek te worden bevestigd, en waarschijnlijk was het precies zo gegaan, maar Greide had zoals gezegd toch niets beters te doen.

Hij haalde zijn pasje tevoorschijn, deed de deur van de koelruimte open en snoof de frisse, droge lucht op terwijl hij naar de muur met koelcellen liep. Hij opende de cel en trok de overledene eruit die door Gruvesson was gemerkt met PETER BRISE, gevolgd door de datum van vandaag. Het viel hem direct op dat beide benen in foetushouding waren opgetrokken. Alsof de rigor mortis nog steeds grip op de ledematen had, hoewel het koude water de lijkstijfheid juist moest hebben verzwakt.

Bovendien viel hem op dat het lichaam er zo ongehavend uitzag. Zeker als je bedacht dat de auto het wateroppervlak met relatief hoge snelheid geraakt moest hebben. Er was zelfs geen spoor van een autogordel over de linkerschouder te zien, iets wat eigenlijk altijd het geval was bij ernstige aanrijdingen. Zeker in gevallen waarbij de airbag niet was geactiveerd, wat vaker voorkwam dan je dacht. Hoe dat in deze zaak zat, was uiteraard niet iets wat Gruvesson had uitgezocht.

In tegenstelling tot het lichaam was het gezicht dusdanig toegetakeld en opgezwollen dat de identificatie op een andere manier zou moeten plaatsvinden. De verwondingen waren meer dan toereikend om bewusteloosheid te hebben kunnen veroorzaken bij de man, die niet veel meer dan vijfenzeventig kilo leek te wegen. En net als Gruvesson had beweerd in zijn verder zo summiere rapport, leek het alsof het linkerjukbeen met zijn open wond vlak onder het oog de ergste klap had opgevangen. Rechts en links vormden trouwens ook vaak een klassieke Gruvesson-misser.

Daarentegen... Of misschien toch niet. Hij hield die gedachte tegen en boog zich voorover om de wond beter te bestuderen. Die zag er relatief schoon uit, helemaal niet veel bloed. Iets wat op zich niet zo opmerkelijk was als je bedacht dat het lichaam een uur of twee onder water had gelegen. Het gekke was dat het bloed dat aanwezig was er om een of andere reden ingedroogd uitzag.

Hij pakte een scalpel en schraapte voorzichtig langs de rafels van de wond, en inderdaad: het bloed was ingedroogd. Hoe kon dat nou? Hij vond geen antwoorden, maar voelde een duidelijke siddering die zich door zijn lichaam voortplantte. Een idee begon al vorm te krijgen, maar voordat hij iets met zekerheid kon zeggen moest hij meer

monsters nemen. Misschien werd die foetushouding helemaal niet veroorzaakt door rigor mortis.

Met bonkend hart en de adrenaline die door zijn aderen gierde viste hij het hemostatisch pincet uit zijn borstzakje en richtte zijn aandacht op het onderste gedeelte van de romp, waar ondanks het feit dat het lichaam slank was toch een beginnende vetrol zat. Het scalpel drong zonder problemen in het vlees en na een paar nauwkeurige incisies kon hij het suikerklontgrote weefselmonster met het pincet vastpakken.

Alsof het een race tegen de klok was snelde hij door de gang naar het lab, waar hij een flinterdun plakje van het biopt af sneed, het dekglasje eroverheen legde en de microscoop aanzette.

Het duurde niet lang voor hij kon constateren dat zijn vermoeden juist was. Het ingedroogde bloed, het vrijwel ongedeerde lichaam en de in elkaar gedoken lichaamshouding hadden hun verklaring gekregen. Hóé het was gegaan kon hij niet zeggen, maar het was ook niet zijn taak om dat uit te zoeken. Bovendien zou hij uiteraard de borstkas moeten openmaken en een grondig onderzoek van de longen moeten uitvoeren voordat hij op de grote trom kon slaan, maar daar maakte hij zich beslist geen zorgen over. Hij was er juist van overtuigd dat Arne Gruvesson zich weer schuldig had gemaakt aan een fatale misrekening.

Eindelijk... Het was alsof er een grote last van zijn schouders viel, en hij kon echt voelen dat zijn mondhoeken zich niet meer lieten beïnvloeden door de zwaartekracht. Eindelijk kreeg hij de kans om zijn eerste vlecht in bijna twee jaar te vlechten.

4

De zwart-witfoto was maar liefst 180 x 135 centimeter groot en toonde een jungle van mangrovebomen en een vrijwel oneindige chaos van slangachtige wortels die boven de grond uitstaken. Daarbij was de glas-in-loodlijst aanzienlijk zwaarder dan je zou verwachten. Fabian Risk deed een schietgebedje waarin hij hoopte dat ze nu klaar wa-